

Rapportage van operatie Big Day, 22 april 2006

A.C. van Klinken

Het Commando ter Bestrijding van de Dreigende Vogelgriep heeft besloten om illegale concentraties van biodiversiteit te verkennen. Met deze kennis kan, als de nood aan de man komt, effectief worden ingegrepen. Voor de inventarisatie zijn vier patrouilles ingericht om ten tijde van maximale biodiversiteit (het zogeheten trekseizoen) de gebieden met gevaarlijke soortenrijkdom in beeld te brengen. Het grondgebied van Groningen is hiertoe verdeeld in vier rayons. De operatie waarin dit plaatsvond, kreeg de codenaam Big Day. De datum was 22 april 2006. Hieronder volgt de rapportage van de patrouilles.

Start der troepenbewegingen

Om 3.45 uur klonk het hoornsignaal in Ter Apel, gevolgd door afmars te Zuidhorn en Noordlaren om 4.30 uur. Pas om 5.30 uur kon waakzaamheid te Eenrum worden gezien. Als omgekeerde tucht werd deze late start beloond met de eerste roepende Kwartel van het seizoen! Verder waren de uilen van Ter Apel tot Zuidhorn actief, voor zover waar te nemen (de Steenuil is nauwelijks meer onder ons). De maan die even haar licht over het Zuidlaardermeer liet schijnen, was uitzonderlijk want de dag verliep voornamelijk bewolkt. De wind was zwak uit noordelijke richting, temperatuur eerst rond 14°C, in de middag navel en koelte uit zee.

De Lauwersmeer-patrouilles doorkruisen de rest van de dag hoofdzakelijk dit gebied, nemen er meerdere Beflijsters waar en zorgen voor aanvullingen in de eendenfamilie (die zo uitzonderlijk dreigend is vanwege de reden van deze operatie: vogelgriep). Brilduiker, Eidereend en Nonnetje worden alleen hier gezien. De waarnemers in Rayon Oost hadden de scherpste om bij Nieuw Statenzijl nog een Grote Zaagbek en Rotganzen te bespeuren. Opvallend is dat de Canadese Gans rondom Haren erg algemeen is, terwijl hij uit geen der andere rayons is gemeld. Op watergebied hiel-

den de Dodaarzen zich gedoken; deze soort ontbreekt op de lijst! Wat moeten we hiervan denken? Een Zwarte Wouw, Ruigpootbuizerd en Smelleken bevestigden de dreigende diversiteit van opnieuw de Lauwersmeer; Visarenden hielden zich op bij de meren Zuidlaarder en Schild. Bij de steltlopers is de Kleine Plevier onopgemerkt gebleven: wordt er nog wel voldoende gebouwd in deze provincie? Ondanks de vroege datum deden de zomervogels loyaal hun best om gezien te worden: alleen Zomertortel, Bosrietzanger en Kleine Karekiet redden het niet om nu al in Groningen aanwezig te zijn. Gewaardeerde wintergasten die voor deze operatie nog even bleven hangen zijn bijvoorbeeld Koperwiek en Keep. Zelfs een paar dwaalgasten wisten zich in het blikveld te manoeuvreren: Roodhalsganzen bij Breebaart, een Rouwkwikstaart en een Grote Zilverreiger in de Lauwersmeer en een Ooievaar bij het Foxholstermeer. De totaalijst telt 160 soorten. Welke conclusies zijn uit de verkenningen te trekken? Bij het invallen van de pandemie zal bestrijding van de avifauna het meest effectief zijn in de natuurgebieden. Biodiversiteit van noemenswaardige omvang komt buiten deze gebieden niet meer voor. De patrouille in Rayon Oost dacht per vergissing ook op zoog-

dieren te moeten letten en meldde een kudde reeën die zwemmend het Ruiten Aa Kanaal overstak en twee eekhoorns bij Ter Apel. Goede burgerdiensten werden door de patrouille Midden ervaren: bij het Foxholstermeer was burger R. Dillerop reeds doende avifauna in netten te vangen en bij polder Breebaart haastte burger A. Boven zich om het hek van de dijkweg te openen toen hij de patrouille gewaar werd. Zulks zijn hartverwarmende tekenen van alertheid.

's Avonds bij de debriefing in de kazerne aan het Zuiderdiep ontbrak de patrouille Noord, een ernstig geval van insubordinatie.

Korporaal Woudman kreeg vanwege betoonde inzet, moed en trouw de versierselen van eer overhandigd.

De volgende operatie Big Day staat gepland op 28 april 2007.

Leden der patrouilles

Rayon Oost (Westerwolde, Oldambt): G. Brouwer (sergeant), G.J. van Klinken (aalmoezenier)

Rayon Noord (Noordkust, Lauwersmeer*): E. Schothorst (generaal in ruste), E. Wolters (cavallerist), D. Veenendaal (commandeur der Noordelijke Kuststrook, sectie Noordoost)

Rayon West: (Westerkwartier, Lauwersmeer*): K. Kugel (kapitein), H. Beek (dirigent militaire blaaskapel)

Rayon Midden (Gorecht, Tetjehorn, Breebaart): W. Woudman (korporaal 1e klas), A. van Klinken (intendant)

* = vanwege de uitzonderlijk dreigende diversiteit aan vogels in dit gebied en vanwege intervisie hebben twee patrouilles de Lauwersmeer bezocht

Vogellijst autoloze Big Day Groningen, 22 april 2006

	groep 1	groep 2	groep 3	groep 4
Knobbelzwaan	x	x	x	x
Roodhalsgans		x		
Grauwe Gans	x	x	x	x
Soepgans	x	x	x	
Kolgans		x		
Nijlgans		x	x	x
Grote Canadese Gans		x		
Brandgans	x	x	x	x
Rotgans	x		x	x
Bergeend	x	x	x	x
Tafeleend	x	x		x
Kuifeend	x	x	x	x
Eider	x		x	
Nonnetje	x			
Brilduiker	x		x	
Grote Zaagbek				x
Krakeend	x	x	x	x
Smient	x	x	x	
Slobeend	x	x	x	x
Wilde Eend	x	x	x	x
Pijlstaart	x	x	x	
Zomertaling	x	x	x	
Soepeend	x	x	x	x
Wintertaling	x	x	x	x
Fazant	x	x	x	x
Fuut	x	x	x	x
Geoorde Fuut		x	x	
Aalscholver	x	x	x	x
Roerdomp		x	x	
Grote Zilverreiger	x			
Blauwe Reiger	x	x	x	x
Ooievaar		x		
Lepelaar			x	
Blauwe Kiekendief		x		
Bruine Kiekendief	x	x	x	x
Grauwe Kiekendief	x	x	x	
Havik	x	x	x	x
Sperwer	x	x	x	x
Wespendief				x
Ruigpootbuiserd	x			
Buiserd	x	x	x	x
Visarend		x		
Zwarte Wouw	x			
Boomvalk				x
Torenvalk	x	x	x	x
Smelleken	x			

Slechtvalk	x	x	x	
Waterhoen	x	x	x	x
Meerkoet	x	x	x	x
Scholekster	x	x	x	x
Kluut	x	x	x	x
Bontbekplevier	x	x	x	
Goudplevier	x			x
Zilverplevier	x			
Kanoet			x	
Kievit	x		x	x
Bonte Strandloper	x	x		x
Kemphaan	x	x	x	x
Watersnip	x	x		x
Grutto	x	x	x	x
Rosse Grutto	x	x		x
Regenwulp	x	x	x	
Wulp	x	x	x	x
Zwarte Ruiter	x	x	x	x
Tureluur	x	x	x	x
Groenpootruiter	x	x	x	x
Witgat	x	x		
Bosruiter		x		
Oeverloper		x	x	x
Steenloper			x	
Dwergmeeuw	x	x		
Kokmeeuw	x	x	x	x
Europese Stormmeeuw	x	x	x	
Zilvermeeuw	x	x	x	x
Kleine Mantelmeeuw	x	x	x	x
Grote Mantelmeeuw	x	x	x	x
Visdief	x	x	x	x
Noordse Stern	x	x	x	
Soepduif		x	x	x
Holenduif	x	x	x	x
Houtduif	x	x	x	x
Turkse tortel	x	x	x	x
Koekoek		x		x
Kerkuil			x	x
Velduil	x			
Bosuil		x		x
Ransuil		x	x	x
Gierzwaluw		x		
Groene Specht				x
Grote Bonte Specht	x	x	x	x
Kleine Bonte Specht		x		
Veldleeuwerik	x	x	x	x
Oeverzwaluw	x	x	x	x
Boerenzwaluw	x	x	x	x
Huiszwaluw		x	x	
Boompieper	x	x	x	x

Graspieper	x	x	x	x
Noordse Gele Kwik		x		
Gele Kwikstaart	x	x	x	x
Witte Kwikstaart	x	x	x	x
Rouwkwikstaart			x	
Winterkoning	x	x	x	x
Heggenmus	x	x	x	x
Roodborst	x	x	x	x
Nachtegaal	x	x	x	
Blauwborst	x	x	x	x
Zwarte Roodstaart	x	x	x	x
Gekraagde Roodstaart	x	x	x	x
Roodborsttapuit		x	x	
Tapuit	x	x	x	
Beflijster	x	x	x	
Merel	x	x	x	x
Kramsvogel	x	x		x
Zanglijster	x	x	x	x
Koperwiek	x			
Grote Lijster	x	x		x
Snor			x	
Sprinkhaanzanger	x	x	x	
Rietzanger	x	x	x	x
Braamsluiper	x	x	x	
Grasmus		x	x	
Tuinfluit				x
Fluiter			x	x
Zwartkop	x	x	x	x
Tjiftjaf	x	x	x	x
Fitis	x	x	x	x
Goudhaan		x	x	x
Vuurgoudhaan		x		
Bonte Vliegenvanger		x		
Baardman		x		x
Staartmees	x	x		x
Glanskop				x
Kuifmees		x		x
Matkop		x		
Zwarte Mees		x		x
Pimpelmees	x	x	x	x
Koolmees	x	x	x	x
Boomklever		x	x	x
Boomkruiper	x	x	x	x
Gaai	x	x	x	x
Ekster	x	x	x	x
Kauw	x	x	x	x
Roek	x	x	x	x
Zwarte Kraai	x	x	x	x
Spreeuw	x	x	x	x
Huismus	x	x	x	x

Ringmus	x	x	x	x
Vink	x	x	x	x
Keep	x		x	x
Groenling	x	x	x	x
Putter	x	x		x
Kruisbek		x		
Barmsijs	x		x	x
Sijs	x	x		
Kneu	x	x	x	x
Goudvink		x		x
Appelvink		x	x	x
Geelgors		x		x
Rietgors	x	x	x	x

groep 1 Lauwersmeer - Noordkust: 115 soorten

groep 2 Gorecht - Breebaart: 132 soorten

groep 3 Lauwersmeer - Zuidhorn: 112 soorten

totaal: 160 soorten

groep 4 Westerwolde - Dollard: 105 soorten